

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

Az Európai Kutatási Térségről: új perspektívák

P6_TA(2008)0029

Az Európai Parlament 2008. január 31-i állásfoglalása az Európai Kutatási Térségről: új perspektívák (2007/2187(INI))

(2009/C 68 E/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság 2007. április 4-i zöld könyvére „Európai Kutatási Térség: új perspektívák” címmel (COM(2007)0161),
 - tekintettel a fent említett bizottsági zöld könyvet kísérő bizottsági belső munkadokumentumra (SEC(2007)0412),
 - tekintettel az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2013) szóló, 2006. december 18-i 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽¹⁾,
 - tekintettel az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik kutatási keretprogramjának végrehajtására irányuló „Emberi erőforrás” elnevezésű egyedi programra vonatkozó 2006. december 19-i 2006/973/EK tanácsi határozatra ⁽²⁾,
 - tekintettel a 2007. május 24-i, „A tudás átültetése a gyakorlatba: kibővített innovációs stratégia az EU számára” című állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére, valamint a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság és a Regionális Fejlesztési Bizottság véleményére (A6-0005/2008),
- A. mivel az Európai Tanács 2000. március 23–24-i, lisszaboni ülése támogatta az Európai Kutatási Térség (EKT) létrehozását;
- B. mivel az Európai Tanács 2002. március 15–16-i, barcelonai ülése elfogadta azt a célkitűzést, amely szerint a K+F összkiadását 2010-ig az Unió GDP-jének 3%-ára emelik (ennek kétharmada a magán-szektor terhére);

⁽¹⁾ HL L 412., 2006.12.30., 1. o.

⁽²⁾ HL L 400., 2006.12.30., 271. o. Helyesbítve: HL L 54., 2007.2.22., 91. o.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0212.

2008. január 31., csütörtök

- C. mivel a hetedik kutatási keretprogram feladata az EKT létrehozásának támogatása;
- D. mivel az EKT kialakítását egyidejűleg ki kell egészítenie az Európai Felsőoktatási Térség és az Európai Innovációs Térség létrehozásának, ezáltal teljessé válik az úgynevezett „tudásháromszög”;
- E. mivel az EKT három fő területet foglal magában: a kutatás belső piacát, ahol a kutatók, a technológia és a tudás szabadon mozoghat, a nemzeti és regionális kutatási tevékenységek hatékony, uniós szintű koordinálását, valamint az EU-szinten végrehajtott és finanszírozott programokat, politikákat és kezdeményezéseket;
- F. mivel – különösen a koordináció terén – nagyobb erőfeszítésre van szükség az uniós kutatások valamennyi területében: az emberi erőforrások, az infrastruktúra, a szervezetek, a pénzügyi támogatás, a tudásmegosztás és a globális együttműködés terén, az EU-n belüli kutatás felaprózódásának elkerülése és az ebben rejlő lehetőségek kiaknázása érdekében;
- G. mivel az álláslehetőségek és a munkafeltételek nem ösztönzik a fiatalokat arra, hogy a kutatási szektorban helyezkedjenek el, ami azt jelenti, hogy értékes humánerőforrás veszik kárba;
- H. mivel a K+F finanszírozása az EU-ban még messze elmarad a GDP 3 %-os mértékét előirányzó lisz-szaboni célkitűzéstől;
- I. mivel az EKT létrehozásának tágabb megközelítésére van szükség, amely valamennyi érdekelt felet magában foglalja;
- J. mivel a tudomány és a technika legtöbb területén, illetve a vezető pozíciókban a nők még mindig alulreprezentáltak;
- K. mivel az Európai Unióban a magánszektor K+F-ben való részesedése elmarad közvetlen versenytársaihoz képest;

A kutatók egységes munkaerőpiacának létrehozása

1. üdvöznél a kutatói karrier egységes meghatározását, valamint a kutatók és kutatói gyakorlatok alkalmazását tartalmazó információs rendszer létrehozását Európa-szerte, és úgy véli, hogy mindez hozzásegíti az EU-t a legmagasabb kutatási színvonal eléréséhez;
2. sürgeti a tagállamokat és a régiókat, hogy a kutatás és innováció terén alakítsanak ki az anyagok és emberi erőforrások fejlesztésére irányuló olyan stratégiákat, amelyek kiterjednek többek között a kutatási infrastruktúrák modernizálására és létrehozására, a kutatók nagyobb anyagi támogatása révén megvalósított nagyobb fokú mobilitásra, a kutatókat vonzó helyi kezdeményezésekre, a jogi, adminisztratív és nyelvi akadályok felszámolására, a dolgozók csereprogramjaira és a mindenkinek, de különösen a nőknek és fiatal kutatóknak garantált hozzáférésre;
3. az EKT vonzerejének kutatók szemében történő növelése érdekében határozottan támogatja a Kutatók Európai Chartáját és a kutatók munkaerő-felvételi eljárásának magatartási kódexét; felhívja a Bizottságot, hogy tegye közzé, mily mértékben hajtották ezeket végre a tagállamokban;
4. hangsúlyozza, hogy egységes európai kutatói életpályát kell kidolgozni és bevezetni, továbbá hogy az európai kutatási szektorban a megüresedő álláshelyeket és képzési szerződéseket tartalmazó integrált információs rendszert kell bevezetni; úgy véli, hogy mindez kulcsfontosságú szerepet játszik a kutatók számára az egységes munkaerőpiac kialakításában;
5. hangsúlyozza a kutatók esetében a munkaerő-felvételi és előmeneteli eljárások teljesen nyitott és átlátható jellegének fontosságát; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a férfiak és a nők jobb egyensúlyát a munkaerő-felvételről és az előmenetelről döntő testületekben;
6. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy összességében még mindig növekszik a K+F-finanszírozás transzatlanti irányú kiáramlása; hangsúlyozza, hogy meg kell akadályozni a hozzáértő, európai kutatók további kivándorlását; megfelelő intézkedéseket sürget a kutatók EU-ban tartására, illetve a visszatérés vonzóvá tételére különösen széles körű karrierlehetőségek és vonzó munkakörülmények biztosítása révén mind a férfiak, mind a nők részére;

2008. január 31., csütörtök

7. támogatja a kutatók földrajzi és szektorok közötti (azaz egyetemek és kutatói szervezetek, valamint a tudomány és az üzleti világ közötti) mobilitásának növelésére vonatkozó tervet, mint a tudásmegosztás és technológiaátadás megvalósításának eszközét; e célból felhívja a Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy a kutatás különböző országokban megvalósuló, közös felülvizsgálatának ösztönzésével gazdagítsák a posztgraduális és a doktori képzést, és vegyék fontolóra a kimagaslóan sikeres Erasmus-programra épülő, európai posztdoktori ösztöndíj- és képzési rendszerek bevezetését;
8. hangsúlyozza, hogy az EKT sikeres kialakítása érdekében fontos a jól működő belső piac, illetve elengedhetetlen a kutatók szabad mozgása; sajnálja, hogy a kutatók EU-n belüli mobilitása még mindig akadályokba ütközik; kéri olyan intézkedések meghozatalát, amelyek elősegítik a kutatók szabad mozgását, különösen a munkavállalók szabad mozgására irányuló, még fennálló, átmeneti korlátozások feloldása révén, továbbá javítják az EU kutatási infrastruktúráját; támogatja az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (ETI) létrehozását;
9. úgy véli, hogy a kutatók EU-hoz történő hozzáférést nem gátolhatják a meglévő nemzeti korlátozások, például a szerzett szociális jogosultságok elismerésének/hordozhatóságának nem kielégítő volta, az adózási hátrányok és a családok áttelepülését övező nehézségek; kéri a tagállamokat, hogy a közjog hatálya alá tartozó, munkavállalásra vonatkozó nemzeti jogszabályait úgy készítsék el, hogy a más tagállamokból és harmadik országból érkező kutatók számára összemérhető munkakörülményeket biztosítsanak, és ne gátolják őket a kutatói munka megkezdésében;
10. emlékeztet arra, hogy a kutatók mobilitását ösztönözheti a „kutatási utalvány” létrehozása, amely a más tagállamban, illetve a fogadó intézményekben és egyetemeken használhatnak fel a kutatók, így kiegészítő pénzügyi forrásokkal járulna hozzá a külföldi kutatók számára vonzó aktuális kutatáshoz; úgy véli, hogy ez nem csupán a kutatóintézeteket és az egyetemeket tenné jobban érdekeltté a más tagállamból származó kutatók fogadásában és a letehetősebb kutatók megnyerésében, hanem a kiválósági központok fejlesztéséhez is hozzájárulna azáltal, hogy lehetővé tenné a legvonzóbb kutatási programok és intézmények számára, hogy minél több kutatót vonjanak be, és egyúttal javítsák anyagi helyzetüket; úgy véli, hogy a kutatók mobilitása ilyen jellegű járulékos támogatásának a mobilitás finanszírozására irányuló jelenlegi rendszert kellene kiegészítenie, illetve a forrásokat a hetedik kutatási keretprogram Együttműködés és Kapacitás elnevezésű programjaiból kellene előirányozni;
11. rámutat különösen a fiatal kutatók támogatásának szükségességére annak érdekében, hogy akkor is folyamatos juttatásokban részesüljenek, ha az EU-n belül munkahelyet változtatnak;
12. úgy véli, hogy a kutatók EKT-n belüli szabad áramlására vonatkozó közösségi szabályozási keretrendszer meg kell erősíteni, hogy elősegítse a vízumok és a munkavállalási engedélyek kibocsátását a harmadik országbeli állampolgárok számára;
13. szükségesnek tartja egyedi intézkedések bevezetését a nők valamennyi kutatási tevékenységben való nagyobb arányú részvételének elősegítésére vonatkozóan azzal a céllal, hogy jelentősen növeljék a kutatói karriert folytató nők arányát;
14. úgy véli, hogy a fiatalabb generáció körében tapasztalható csökkent érdeklődés a tudományos és technológiai oktatásban való részvétel iránt szoros összefüggésben áll a magánszféra és az akadémiai sféra közötti együttműködés hiányával; ezért felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy fokozzák e két ágazat együttműködési kereteinek előmozdítására irányuló erőfeszítéseiket;
15. felhívja a tagállamok közötti tapasztalatcserére, hogy egységes megközelítést alakítsanak ki a fogyatékkal élők közösségi finanszírozású kutatásokban való részvételének elősegítésére vonatkozóan, és növeljék azon fogyatékkal élők számát, akik a kutatói karriert választják, és kutatói karriert építenek;
16. úgy ítéli meg, hogy az állami hatóságoknak, a kutatást folytató szervezeteknek és vállalkozásoknak elő kell mozdítaniuk a szakmai és a magánélet összehangolását célzó intézkedéseket;

2008. január 31., csütörtök

17. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a tudományos oktatás fejlesztésének módját az EU-ban az oktatás minden szintjén; sajnálatát fejezi ki a kutatás-fejlesztés területén számos tagállamban tapasztalható emberi erőforrás hiánya miatt, amely a fiatalabb generációk tudományos tananyag és karrier iránti csökkent érdeklődésének köszönhető; ezért javasolja a tanulók laboratóriumi munkával és helyszíni kutatással való megismertetését célzó kezdeményezések bevezetését; javasolja továbbá az aktív, és kutatáson alapuló tanítási módszerek előmozdítását, a megfigyelés és kísérletezés alkalmazásával, valamint a tanárok és kutatók csere-programjainak létrehozását, illetve az innovatív képzési módszerek helyi és regionális hatóságok általi támogatását; úgy ítéli meg, hogy a tudomány gyors fejlődése az átlag állampolgár és a tudományos és technológiai kutatás közötti szakadék kialakulásának veszélyét hordozza magában; úgy ítéli meg, hogy széles körben elő kell mozdítani és támogatni kell a tudósok és a társadalom közötti párbeszédet, és következőképpen a kutatások eredményeit mindenki számára érthetővé és elérhetővé kell tenni;

18. úgy ítéli meg, hogy a kutatók partnerei részére biztosított munkalehetőségek, illetve gyermekeik számára gondozási lehetőségek és iskola keresésében nyújtott segítség révén javítani kell a kutatók társadalmi körülményeit;

Világszínvonalú kutatási infrastruktúra kialakítása

19. üdvözli a kutatási infrastruktúra fejlesztése terén a Kutatási Infrastruktúrák Európai Stratégiai Fóruma (ESFRI) ütemtervének elfogadásával tett előrelépéseket; ennek ellenére úgy véli, hogy rendelkezéseket kell hozni az ESFRI által meghatározott infrastruktúrák mellett a tagállamok által jelenleg fejlesztés alatt álló új létesítmények és infrastruktúrák bevonására;

20. szorgalmazza, hogy csak akkor kerüljön sor az új, páneurópai kutatási infrastruktúra finanszírozására, ha nincsenek egyenértékű nemzeti infrastruktúrák, amelyek hasonló hozzáférési lehetőségeket nyújtanak a másik tagállamból származó kutatók számára;

21. hangsúlyozza a kutatást folytató szervezetek (RPO) szerepét és jelentőségét az európai kutatás területén, az egyetemekkel és kutatásfinanszírozó szervezetekkel együtt; felhívja a Bizottságot, hogy a közös politikák és végrehajtási tervek elfogadása előtt, a regionális hatóságokkal együttműködve törekedjen bizonyos mértékű együttműködésre az európai nemzeti ügynökségekkel, egyetemekkel és kutatást folytató szervezetekkel;

22. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki jogi kereteket a fontosabb közösségi kutatási szervezetek és infrastruktúrák létrehozásának és működésének elősegítésére, és hogy vegye fontolóra a már meglévő európai intézmények és megállapodások, például az európai részecskefizikai központ (CERN) és az Európai Űrügynökség (ESA) és az Európai Fúziós Fejlesztési Megállapodás (EFDA) bevonását, noha az ilyen szervezetek létrehozásához szükséges kormányközi szerződéseket el kell kerülni;

23. javasolja egyidejűleg, hogy azokban az országokban lévő szervezetet, amelyekben a kutatási szektor kevésbé dinamikusan fejlődik, de megfelelő kutatási potenciállal rendelkeznek, teljes mértékben vonják be a páneurópai kutatási infrastruktúra kiépítésének folyamatába;

24. úgy véli, hogy a hosszú távú és folyamatos fejlődés biztosítása érdekében a nagy kutatási infrastruktúrák jóváhagyási folyamatának tartalmaznia kell a kutatást és fejlesztést, az információtechnológiát és a működési támogatásokat;

25. elismeri, hogy az ETI fontos tényező az EU kutatási infrastruktúrájának megerősítésében;

26. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a kutatást folytató szervezeteket, az egyetemeket és a kutatásfinanszírozó szervezeteket azok kapacitásának növelése és erőforrásaiknak az EKT létrehozása érdekében történő összekapcsolása érdekében; a cél a globális vezetés elérése a legfőbb tudományos területeken;

2008. január 31., csütörtök

A kutatóintézetek megerősítése

27. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a kutatásra és fejlesztésre fordított kiadások uniós átlaga csupán a GDP 1,84 %-a, míg az ugyanez az arány az USA-ban 2,68 % és Japánban 3,18 %, valamint amiatt, hogy a kiadások igen nagy eltérést mutatnak: Romániában 0,39 %, Cipruson 0,4 %, míg Svédországban 3,86 %; hangsúlyozza, hogy növelni kell a kifizetések átlagát, és néhány tagállamban növelni kell az ilyen irányú kiadásokat; hangsúlyozza, hogy a sokszínű kutatási és fejlesztési tevékenységek jobb összpontosítása szükséges az Unió teljes területén, különösen a digitális gazdaságra történő átállás megkönnyítése érdekében; meggyőződése, hogy mindez alapvető fontossággal bír a lisszaboni stratégiában ösztönzött tudásalapú gazdaság megvalósítását lehetővé tevő, megfelelő feltételek kialakítása szempontjából;

28. elismeri az EKT regionális dimenziójának jelentőségét, és úgy ítéli meg, hogy a regionális csoportok fejlődése fontos eszköze annak, hogy a kritikus tömeg összegyűljön, az egyetemek, kutatóintézetek és az ipar között kapcsolat alakuljon ki, illetve az európai kiválósági központok létrejöjjenek; úgy véli, hogy a régiók kutatási és innovációs lehetőségeit támogató strukturális alapokra, illetve a „kutatási potenciál” és a „tudás régiói” elnevezésű programokat a hetedik kutatási keretprogram célkitűzéseivel történő kulcsfontosságú hozzájárulásnak kell tekinteni;

29. hangsúlyozza a nemzeti és regionális kapcsolattartó pontok fontosságát a keretprogramok hatásosságának erősítésében, és felhív az együttműködésük elmélyítésére;

30. felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy olyan magas szintű a nemzeti kutatási tanácsokat is magában foglaló nemzeti képviselettel bíró európai fórumot, amelynek feladata a fontosabb páneurópai kutatási kezdeményezések, illetve az európai programok eredményeinek jobb kiaknázása érdekében a tudományos és technikai felülvizsgálat egységes rendszerének azonosítása, fejlesztése és támogatása; úgy véli, hogy hasznos lenne a tudásértékelés és az elemzési módszerek, valamint az ellenőrzés és a minősítés megbízható rendszerének bevezetése, illetve az EU-n belüli kiválósági központok hálózatának kiépítése;

31. felhívja a Bizottságot, hogy a célkitűzések, működési szabályok és finanszírozási rendelkezések meghatározása révén biztosítsa, hogy a kiválósági hálózatok és az online kutatócsoportok maradéktalanul kiegészítsék egymást;

32. felhívja a Bizottságot, hogy a közigazgatási aktusok és az állami források következetesebb kiaknázása révén még inkább mozdítsa elő a közbeszerzést az EU-szintű kutatás-fejlesztés támogatása érdekében;

33. üdvözlí az Európai Tanács 2007. június 21–22-i brüsszeli ülésén jóváhagyott, a szellemi tulajdon állami kutatóintézetek és egyetemek általi kezeléséről szóló európai chartára vonatkozó kezdeményezést, amennyiben ez olyan használható szabályok létrehozását eredményezi, amelyek hangsúlyozottan figyelembe veszik a tudományos ismeretek kidolgozásának és átadásának igényeit;

34. felhívja a figyelmet a kis- és középvállalkozások (kkv-k) kutatást folytató szervként betöltött szerepére; úgy véli, hogy meg kell erősíteni részvételüket az európai szintű K+F projektekben, összefüggésben azzal a célkitűzéssel, hogy a hetedik kutatási keretprogram költségvetésének legalább 15 %-át a kkv-k számára irányozzák elő;

35. úgy ítéli meg, hogy a komoly kutatásnak szorosan kapcsolódnia kell az innovációhoz, ezért úgy véli, hogy a teljes mértékben integrált Európai Kutatási és Innovációs Térség létrehozása érdekében konkrét lépéseket kell célul kitűzni;

Tudásmegosztás

36. úgy véli, hogy az infrastruktúrára, a funkcionalitásra és az elektronikus kereszthivatkozásokkal kapcsolatos kezdeményezésekre irányuló befektetések jelentős javulást tettek lehetővé a tudományos információk terjesztésében és alkalmazásában, valamint hogy a bölcsészeti- és természettudományos ismeretekhez való szabad hozzáférésről szóló berlini nyilatkozat jó példa arra, hogy az internet hogyan nyitott lehetőségeket az új modellekkel való kísérletezés számára; hangsúlyozza a szerzők szabad választása és szellemi tulajdonjoga tiszteletben tartásának fontosságát, biztosítva a jó minőségű, szakértői értékelések és az értékelt munkák megbízható védelmének folyamatosságát, továbbá ösztönzi az érdekelteket, hogy dolgozzanak együtt az alternatív modellek – például a szabad hozzáférés („Open Access”) fejlesztése – hatásának és megvalósíthatóságának értékelésére irányuló kísérleti projekteken;

2008. január 31., csütörtök

37. egyetért a Bizottság által javasolt „nyitott innováció” fogalmával, amely szerint a köz- és a magán-szektor egyenlő felekké válnak, és a tudást megosztják egymás között, feltéve ha tisztességes és kiegyensúlyozott rendszer jön létre a tudományos eredményekhez való szabad hozzáférés és ezen eredmények magán-szektor általi felhasználása között (tisztességes tudásmegosztás); úgy véli, hogy a közismeretek ipar általi felhasználásra vonatkozó tisztességes és igazságos pénzügyi díjazással kapcsolatos szabályt hivatalosan is el kell ismerni;

38. meggyőződése, hogy a szellemi tulajdonjogok terén jelenleg uralkodó jogi bizonytalanság és magas költségek tovább súlyosbítják az európai kutatói törekvések felaprózódását; ezért sürgeti a Bizottságot, hogy vizsgálja meg azoknak a különböző jogi aktusoknak a hatását, amelyek a tudásátadás EKT-n belül tapasztalható akadályait csökkenthetik; megjegyzi, hogy a megfelelően nyilvántartásba vett találmányok az ismeretek fontos forrásai, és a szellemi tulajdonjog védelmére vonatkozó jogszabályok, beleértve az európai szabadalmi jogot, nem korlátozhatják a tudásmegosztást; kiemeli az európai szabadalmak tekintetében egy, az Európai Közösségek Bírósága hatáskörét elismerő, magas színvonalú, költséghatékony és innovációbarát igazságszolgáltatási rendszer, illetve a közösségi szabadalom létrehozásának alapvető fontosságát; tudomásul veszi az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, az európai szabadalmi rendszer fejlesztéséről szóló bizottsági közleményt (COM(2007)0165); megjegyzi, hogy az így kapott jogi keret jobban ösztönzi majd a magánvállalkozások kutatásban való részvételét, és nemzetközi szinten erősíti meg az uniós feltalálók helyzetét;

39. felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve hozzon létre egy olyan európai fórumot, amely révén a civil társadalom tudományos, kutatási és technológiai párbeszédben való bevonásának európai és nemzeti szintű folyamatai koordinálhatók lennének;

40. úgy ítéli meg, hogy az EKT összefüggésében a közös kutatóközpontok (KKK) kapacitásait úgy kell kiaknázni, mint magas színvonalú, független, semleges, tudományos és technikai szervezetekét, amelyek egységes szaktudást nyújtanak az EU intézményei számára, és amelyek támogatják a kulcsfontosságú kérdésekkel (például az életminőséggel, az élelmiszer-biztonsággal, a környezettel és a fogyasztóvédelemmel) kapcsolatos döntéshozatali folyamatokat;

41. úgy véli, hogy a tevékenységeiket támogató és ösztönző megújult küldetésük, illetve a szerkezetükből adódó előnyök optimalizálása révén a közös kutatóközpontok a fiatal kutatók képzése és mobilitása terén „valódi európai lehetőségeket” biztosíthatnak;

Kutatási programok és prioritások optimalizálása

42. helyénvalónak tartja annak az elvnek az érvényesítését, hogy a nemzeti programokat kölcsönösen megnyissák más tagállamok résztvevői számára is, mivel ez további lépést jelenthet a már meglévő nemzeti programokkal kapcsolatos információk cseréje felé, és ösztönzőleg hatna a nemzeti kutatási tevékenységek nemzetközi fórumok általi értékelésére;

43. megjegyzi, hogy számos – kiváltképp a kevésbé fejlett K+F-struktúrákkal bíró – tagállam tart az EU-n belüli agyelszívástól; ennek megakadályozására olyan intézkedéseket sürget, amelyek a nemzeti kutatási politikák között nem a versenyt, hanem a kiegészítő jelleget ösztönzik a források összehangolása, illetve azok többszörözésének és felaprózásának megakadályozása érdekében;

44. hasznosnak találja a „változó geometria” mechanizmusa által kínált lehetőségek feltárását, amely megfelelő módszer a tematikus programok megvalósításához szükséges kellő rugalmasság kialakítására;

45. hangsúlyozza, hogy fokozni kell az uniós és a nemzeti kutatásfinanszírozás egymást kiegészítő jellegét;

46. úgy véli, hogy először az alapkutatások vagy az ún. „felderítő kutatások” területén kellene a tagállamok összes kutatója előtt megnyitni a nemzeti kutatási programok finanszírozását;

2008. január 31., csütörtök

47. megállapítja, hogy a helyi és regionális hatóságoknak kutatásbarát kereteket kellene létrehozniuk, és jelentős mértékben kellene hozzájárulniuk az EKT megvalósításához, valamint hogy mindezeket olyan közösségi finanszírozási programokon keresztül lehet végrehajtani, mint a hetedik kutatási keretprogram, és hogy jelentős előrehaladást lehet elérni a strukturális alapok által finanszírozott egyeztetett programok révén is; úgy ítéli meg, hogy különösen a „tudomány területén gyengébb” régiók K+F potenciálját haladéktalanul fokozni kell a strukturális alapokból és a hetedik kutatási keretprogramból nyújtott kombinált forrásokkal, valamint nemzeti és regionális befektetésekkel egyaránt annak érdekében, hogy többek között a társadalom által felvetett témákban folyó kutatásokban hatékonyan lehessen kielégíteni a helyi szükségleteket;

48. tudomásul veszi, hogy a lisszaboni stratégia célkitűzései nem érhetők el a privát szféra kutatási tevékenységeiben való részvételének jelentős növekedése nélkül; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket a magánvállalkozások kutatásban való részvételét és befektetéseit ösztönző eszközök megerősítésére; egyetért azzal, hogy a technológiaintenzív piacokon elengedhetetlen Európa vezető pozíciójának kialakítása, amit a szellemi tulajdonjog védelmével kapcsolatos szigorú előírásokkal is támogatni kell; úgy véli, hogy e cél megvalósításához jelentős mértékben járul hozzá a jól működő piacokon megvalósuló köz- és a magánszféra közötti partnerségek bővülése;

49. sürgeti a tagállamokat, hogy gondoskodjanak az operatív programokban meghatározott regionális és nemzeti kutatások megfelelő finanszírozásáról, és biztosítsák a bevált gyakorlatok hatékony megosztását és a régiók közötti együttműködést; tudomásul veszi, hogy az egy adott régióban hatásosan működő gyakorlatok nem ültethetők át más régiókba módosítás nélkül; ezért hangsúlyozza, hogy a regionális szinten megbízható, átlátható és általánosan elfogadott mutatókkal végzett értékelések egyedi természetűek;

50. hangsúlyozza az összes európai régió kutatási potenciálja kibontakoztatásának jelentőségét, ami növelné az európai kutatás versenyképességét;

51. úgy véli, hogy intézkedéseket kell tenni az együttműködés formáinak és eszközeinek korszerűsítésére, illetve az EKT célkitűzéseihez történő hozzáigazításukra; javasolja, hogy fejlesszék tovább az olyan kezdeményezéseket, mint a tudományos és műszaki kutatások területén folytatott európai együttműködés (COST) és a piacorientált, ipari kutatásra-fejlesztésre irányuló páneurópai hálózat (EUREKA);

52. felismeri a kiválósági hálózatok szerepét az EKT tartós integráció által történő létrehozásában, ezáltal megakadályozva a kutatók erőfeszítéseinek felaprózódását, és felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is támogassa a sikeres hálózatokat e cél elérése érdekében;

53. hangsúlyozza, hogy a célzott K+F együttműködés fontos, az egész világra kiterjedő lehetőségeket jelenthet az európai irányítású kutatás és fejlesztés számára; ezért sürgeti, hogy a nemzeti és a regionális kutatási rendszereket kössék az európai és az Európán kívüli hálózatokhoz, ugyanakkor garantálva a nemzeti és a regionális kutatási programok és az európai érdekek prioritásai (mint például az EIT) közötti koherenciát; ebben a tekintetben felszólítja a Bizottságot, hogy ismerje el a tértudományok és a regionális tudományok jelentőségét a területi kohézió szempontjából, különösen figyelembe véve az European Spatial Planning Observation Network 2013 (Európai Területrendezési Megfigyelő Hálózat) programot; úgy véli, hogy a területi együttműködést a kritikus tömeg elérése és a nemzetközivé válásra való felkészülés eszközeként kellene fejleszteni; felhívja ezért a tagállamokat azoknak a határokon átnyúló igazgatási akadályoknak a megszüntetésére, amelyek akadályozzák a tudás intézményei között az együttműködést; javasolja, hogy az e téren bevált nemzeti gyakorlatok összehasonlítására alkalmazzák a nyílt koordinációs módszert;

54. úgy véli, hogy tágabb megközelítésre van szükség az állami támogatásokat érintő stratégiai döntések prioritásainak meghatározása tekintetében, és hogy többek között az európai technológiai platformok és a közös technológiai kezdeményezések számára előnyös lenne az egyetemekhez, kutatást folytató szervezetekhez és kkv-khez hasonló, állami és magán szervezetek erőteljesebb bevonása a hosszú távú stratégiák kidolgozása érdekében;

55. hangsúlyozza a K+F terén való befektetések növelésének és az innováció fejlesztésének szükségességét Európában; ezzel kapcsolatosan megemlíti az európai területi menetrend és a kohéziós politikára vonatkozó stratégiai iránymutatások keretében vállalt lisszaboni célkitűzések kombinálását, mivel mindkettő előfeltétele a versenyképesség biztosításának; hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen az EKT felülről lefelé és a regionális politika alulról felfelé irányuló megközelítésének összekapcsolása; hangsúlyozza, hogy javítani kell az olyan kutatási tevékenységek és programok koordinációját, mint amilyenek az európai technológiai platformok és az „ERA-NET”-program;

56. úgy véli, hogy a kutatói közösség által kidolgozott előrejelzéseket és stratégiai menetrendeket figyelembe kell venni a munkaprogramok tervezése és a hetedik kutatási keretprogram pályázati felhívásai során;

2008. január 31., csütörtök

Nyitás a világ felé: nemzetközi tudományos-technológiai együttműködés

57. úgy ítéli meg, hogy a kutatási és fejlesztési együttműködés elősegítheti egyes millenniumi fejlesztési célok elérését, és ezért úgy véli, hogy fontos az EU tudományos együttműködési politikáit összeegyeztetni az EU külpolitikájával és fejlesztési segélyprogramjaival;

58. felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a kutatási együttműködések a párbeszéd, a béke a biztonság, valamint a gazdasági és szociális fejlődés előmozdítása érdekében; úgy véli, hogy az ilyen együttműködések további lehetőséget biztosítanak az EU számára a fenntartható regionális fejlesztéshez, az egészséghez, az élelmiszerbiztonsághoz, és az éghajlatváltozáshoz hasonló nagy jelentőségű kérdések kezelésére;

59. felhívja a Bizottságot, hogy kezdeményezzen, hajtson végre és támogasson olyan intézkedéseket, amelyek a fejlődő országokból származó tudósok részvételi arányát javítják a nemzetközi együttműködéssel megvalósuló tudományos és K+F projektekben, és globálisan mozdítsa elő a létező szellemi tulajdonhoz való hozzáférést; hangsúlyozza, hogy az EU-t harmadik országbeli, különösen a szomszédos európai országokból érkező kutatók számára is vonzóvá kell tenni többek között a harmadik országbeli állampolgároknak az Európai Közösség területén folytatott tudományos kutatás céljából való fogadására vonatkozó külön eljárásról szóló, 2005. október 12-i 2005/71/EK tanácsi irányelv gyorsabb átültetése révén⁽¹⁾, figyelembe véve a kutatók szükségleteit; támogatja a Bizottság kékkártyás rendszer létrehozására irányuló javaslatát, amely rendszer jelentős értéket képviselne a tudományos-technológiai ágazat irányelvben nem érintett emberi erőforrásai szempontjából;

60. reméli, hogy a világra való nyitottság szempontjából az EKT előnyben részesíti majd a legkülső régiókat és a tengerentúli országokat és területeket annak érdekében, hogy a „kiválósági hálózatok” keretében a tudományos és technológiai együttműködésekbe történő egységes bevonásuk révén a lehető legjobban kiaknázásra kerüljenek az ilyen európai és partnerrégiók által kínált előnyök és erőforrások;

61. úgy véli, hogy az EU-val szomszédos országokat és az EU geopolitikai prioritásaihoz közelebb álló országokat, mint például a Földközi-tenger medencéjében fekvőket, Kelet-Európát, Afrikát és Latin-Amerikát, ösztönözni kell az EKT-ban való részvételre további tudományos és technológiai együttműködési megállapodások elősegítése révén;

62. úgy véli, hogy az EU geopolitikai prioritásaihoz közelebb álló országokat, mint például a Földközi-tenger medencéjében fekvőket, ösztönözni kell a tágabb Európai Kutatási Térségben való részvételre, amely fokozatosan kiterjesztheti koordinációs rendszereit, a tudásmegosztásra vonatkozó elveit és a kutatók mobilitását az EU és társult országai szoros értelemben vett határain túl;

*

* *

63. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽¹⁾ HL L 289., 2005.11.3., 15. o.

Iráni helyzet

P6_TA(2008)0031

Az Európai Parlament 2008. január 31-i állásfoglalása Iránról

(2009/C 68 E/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Iránról szóló korábbi állásfoglalásaira, nevezetesen a nukleáris kérdést és az emberi jogokat érintő, és különösen a 2005. október 13-án⁽¹⁾, és 2005. november 17-én⁽²⁾ elfogadott állásfoglalásaira, az Irán és a nemzetközi közösség közötti konfrontációról szóló, 2006. február 15-i⁽³⁾ és az Iránról szóló, 2007. október 25-i⁽⁴⁾ állásfoglalásaira,
- tekintettel az Európai Tanács Iránról szóló következtetéseire, különösen a 2007. december 14-i következtetésekre,

⁽¹⁾ HL C 233. E, 2006.9.28., 111. o.

⁽²⁾ HL C 280. E, 2006.11.18., 468. o.

⁽³⁾ HL C 290. E, 2006.11.29., 145. o.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0488.